

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z FIZYKI KLASA 8

Podział na półrocza jest podziałem umownym (związane to jest min. z tempem realizacji zagadnień, napotykanymi trudnościami itp.)

I PÓŁROCZE					
Dział tematyczny/ Temat lekcji	WYMAGANIA NA OCENĘ				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
DZIAŁ 1. Zjawiska cieplne					
Energia wewnętrzna i temperatura	– posługuje się pojęciem temperatury porównuje średnią energię kinetyczną cząsteczek dwóch ciał na podstawie informacji o ich temperaturze – posługuje się skalami temperatur (Celsjusza, Kelvina) – rozumie zależność między skalami temperatur (Celsjusza i Kelvina) – podaje przykłady sytuacji z życia codziennego, w których wykonana praca ma wpływ na energię wewnętrzną ciała	– określa temperaturę ciała jako miarę średniej energii kinetycznej cząsteczek, z których ciało jest zbudowane i analizuje jakościowo ten związek – przelicza temperaturę skali Celsjusza na temperaturę w skali Kelvina i odwrotnie – określa, czym jest energia wewnętrzna i wymienia jej składowe – podaje związek pomiędzy energią wewnętrzną ciała a sumą energii kinetycznych i potencjalnych cząsteczek oraz liczbą cząsteczek budujących ciało – podaje jednostkę energii wewnętrznej w układzie SI – określa związek pomiędzy energią wewnętrzną a wykonaną pracą	– wyjaśnia, że wzrost średniej energii kinetycznej cząsteczek cieczy lub gazów powoduje wzrost ich temperatury – omawia doświadczenie potwierdzające związek między temperaturą a ruchem cząsteczek	– przeprowadza doświadczenie związane z zależnościami między temperaturą a ruchem cząsteczek – wyjaśnia związek pomiędzy energią wewnętrzną a energią kinetyczną potencjalną cząsteczek oraz liczbą cząsteczek budujących ciało	– projektuje doświadczenie potwierdzające związek między temperaturą a energią wewnętrzną – wyjaśnia sposób, w jaki wykonanie pracy zmienia energię wewnętrzną ciała wyjaśnia różnice między energią mechaniczną i energią wewnętrzną ciała
Ciepły przepływ energii	– omawia przepływ ciepła z ciała o wyższej temperaturze do ciała o temperaturze niższej w przypadku kontaktu tych ciał – podaje przykłady z życia codziennego, w których można zaobserwować przepływ ciepła – wie, że energię wewnętrzną ciała można zmienić, wykonując nad ciałem pracę lub przez ciepły przepływ energii – potrafi przeprowadzić proste doświadczenie obrazujące zmianę temperatury ciała w wyniku ciepłego przepływu energii lub wykonania nad nim pracy	– omawia i analizuje jakościowo przykłady, w których zmiana energii wewnętrznej następuje na skutek przepływu energii na sposób ciepła lub wykonanej pracy – posługuje się pojęciem ciepłego przepływu energii oraz jednostką w układzie SI – podaje przykłady ciał pozostających w równowadze termicznej – wskazuje, że energię układu (energję wewnętrzną) można zmienić, wykonując nad nim pracę lub przekazując energię w postaci ciepła	– omawia przemianę energii w silniku cieplnym – podaje treść pierwszej zasady termodynamiki	– wyjaśnia, czym jest równowaga termiczna – rozwiązuje zadania (problemy) związane z pierwszą zasadą termodynamiki – analizuje teksty dotyczące pierwszej zasady termodynamiki – przeprowadza doświadczenia ilustrujące pierwszą zasadę termodynamiki	– wyjaśnia zjawisko przewodzenia ciepła z wykorzystaniem modelu budowy materii – wyjaśnia, w jaki sposób można zmienić energię układu (energję wewnętrzną), wykonując nad nim pracę lub przekazując energię w postaci ciepła – rozwiązuje zadania (problemy) złożone, związane z pierwszą zasadą termodynamiki, analizuje, szacuje wyniki, zapisuje wyniki zgodnie z zasadą zaokrąglania
Sposoby przekazywania ciepła	– podaje przykłady przepływu energii w wyniku konwekcji	– omawia trzy sposoby ciepłego przepływu energii – omawia różnice między	– wyjaśnia zjawisko konwekcji, przewodnictwa – opisuje znaczenie konwekcji w	– wyjaśnia rolę konwekcji w ogrzewaniu pomieszczeń – omawia rolę izolacji termicznej	– projektuje doświadczenie demonstrujące rolę izolacji termicznej

	przewodnictwa cieplnego – prezentuje doświadczalnie zjawisko konwekcji i przewodnictwa cieplnego – podaje przykłady przewodników i izolatorów cieplnych wykorzystywanych w życiu codziennym	przewodnikami izolatorami – opisuje rolę izolacji cieplnej – opisuje ruch gazów cieczy w zjawisku konwekcji i podaje przykłady wykorzystania zjawiska konwekcji – zna pojęcie promieniowania termicznego(R)	czasie ogrzewania i prawidłowej wentylacji pomieszczeń – omawia doświadczenie demonstrujące przepływ energii poprzez promieniowanie(R)	pomieszczeń	– wyjaśnia, dlaczego w cieczach i gazach przepływ energii odbywa się głównie poprzez konwekcję – rozwiązuje nietypowe zadania (problemy) związane z przepływem ciepła
Ciepło właściwe(R)	– odczytuje z tabeli wartości ciepła właściwego substancji, porównuje je dla różnych substancji – opisuje zależność między wartością ciepła właściwego a szybkością ogrzewania danej porcji substancji	– posługuje się pojęciem ciepła właściwego wraz z jego jednostką – opisuje zależność zmiany temperatury ciała od ilości ciepła wymienionego z otoczeniem i mas ciała – rozwiązuje typowe zadania dotyczące ciepła właściwego, z niewielką pomocą nauczyciela – przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiaru lub z danych – wyznacza ciepło właściwe wody z użyciem czajnika elektrycznego lub grzałki o znanej mocy, termometru, cylindra miarowego lub wagi	– definiuje ciepło właściwe substancji – omawia znaczenie dużego ciepła właściwego wody; wyznacza doświadczalnie ciepło właściwe wody i porównuje wynik z danymi tablicowymi – samodzielnie rozwiązuje typowe zadania dotyczące ciepła właściwego – przelicza wielokrotności podwielokrotności – przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiaru lub z danych – wyodrębnia z tekstów, tabel, diagramów lub wykresów, rysunków informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska	– przekształca zależność $Q = cm\Delta T$ i oblicza każdą z występujących w nim wielkości – wyjaśnia zasadę działania kalorymetru	– wyjaśnia sens fizyczny ciepła właściwego – oblicza wielkości w ilościowym bilansie cieplnym – planuje i przeprowadza doświadczenie w celu wyznaczenia ciepła właściwego dowolnej substancji – rozwiązuje nietypowe, złożone zadania dotyczące ciepła właściwego – posługuje się informacjami z analizy tekstów źródłowych, w tym popularnonaukowych, dotyczącymi ciepła właściwego – układa jakościowy bilans cieplny dla podanego przykładu
Przemiany energii w procesach topnienia i parowania	– demonstruje zjawiska topnienia, wrzenia i parowania – przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń, zapisuje wyniki obserwacji i wyciąga wnioski – podaje przykłady z życia codziennego, kiedy można zaobserwować zjawiska topnienia i parowania – odczytuje z tabeli temperaturę topnienia i ciepło topnienia – odczytuje z tabeli temperaturę wrzenia i ciepło parowania w temperaturze wrzenia	– analizuje zjawiska topnienia, krzepnięcia, wrzenia, skraplania, sublimacji i resublimacji jako procesy, w których dostarczenie energii w postaci ciepła nie powoduje zmiany temperatury – opisuje zależność między ilością ciepła potrzebnego do stopienia ciała stałego w temperaturze topnienia do masy tego ciała – opisuje zależność między ilością ciepła potrzebnego do wyparowania cieczy a masą tej cieczy	– wyjaśnia stałość temperatury podczas topnienia i krzepnięcia, mimo zmiany energii wewnętrznej – prezentuje doświadczalnie wrzenie cieczy przy obniżonym ciśnieniu – analizuje energetycznie zjawiska parowania i wrzenia, omawia różnice między tymi procesami – rozwiązuje typowe nieobliczeniowe zadania dotyczące przemian energii w procesach topnienia i parowania	– wyjaśnia sens fizyczny ciepła topnienia i parowania – definiuje ciepło topnienia substancji(R) – definiuje ciepło parowania na podstawie proporcjonalności ciepła parowania do masy(R) – przeprowadza proste obliczenia wynikające ze wzoru na ciepło topnienia i parowania, zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiaru lub z danych(R)	– omawia zasadę działania chłodziarki rozwiązuje nietypowe nieobliczeniowe zadania przemian energii w procesach topnienia i parowania

I PÓŁROCZE

Dział tematyczny/ Temat lekcji	WYMAGANIA NA OCENĘ				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
DZIAŁ 2. Drgania i fale mechaniczne					
Ruch drgający	– podaje przykłady ciał wykonujących ruch drgający – wskazuje położenia równowagi – wymienia wielkości opisujące ruch drgający wraz z jednostkami	– podaje znaczenie pojęć: położenie równowagi, wychylenie, amplituda, okres, częstotliwość – doświadcza i nie wyznacza okres i częstotliwość drgań ciężarka na sprężynie (R) – oblicza częstotliwość drgań na podstawie okresu i odwrotnie	– odczytuje amplitudę oraz okres drgań z wykresu zależności wychylenia od czasu – opisuje ruch ciężarka na sprężynie i analizuje przemiany energii (R)	– wyjaśnia pojęcie drgań mechanicznych i ich rodzaje – opisuje ruch wahadła i analizuje przemiany energii	– prezentuje doświadczenia ruchu drgającego wraz z analizą przemian energetycznych – opisuje cechy siły wypadkowej w przypadku ciaławychylonego z położenia równowagi
Wahadło matematyczne	– wyjaśnia, czym jest wahadło matematyczne	– prezentuje doświadczenia ruchu drgający prosty – wyznacza doświadczenia okresi częstotliwość ruchu wahadła	– analizuje wykres zależności wychylenia wahadła od czasu	– opisuje zależność między okresem drgań wahadła a jego długością – wyjaśnia sposób działania zegara wahadłowego – opisuje efekt stroboskopowy	– wyjaśnia zasadę działania wahadła Foucaulta (R) – omawia zjawisko rezonansu mechanicznego (R) – opisuje pojęcie izochronizmu
Fale mechaniczne	– posługuje się pojęciem fali – prezentuje doświadczenia rozchodzenia się dowolnej fali mechanicznej – prezentuje doświadczenia rozchodzenia się fali poprzecznej i podłużnej w ośrodku sprężystym	– opisuje różnice między falą poprzeczną a podłużną – posługuje się pojęciami amplitudy, okresu, częstotliwości i długości fali do opisu fali oraz stosuje do obliczeń związki między tymi wielkościami wraz z ich jednostkami – posługuje się pojęciami: szybkość rozchodzenia się fali, kierunek rozchodzenia się fali	– przelicza wielokrotności i podwielokrotności (mikro-, mili-, centy-, hekto-, kilo-, mega-) – zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiaru lub z danych – opisuje zjawisko odbicia fali od przeszkody	– opisuje mechanizm przekazywania drgań mechanicznych – rozwiązuje zadania (problemy) z wykorzystaniem praw zależności fizycznych dotyczących fal mechanicznych	– omawia podobieństwa i różnice w przekazywaniu drgań w napiętej linii ośrodka gazowym – opisuje zjawisko odbicia fali od przeszkody, wykorzystując pojęcie fazy drgań – opisuje zjawisko dyfrakcji i interferencji fal mechanicznych
Dźwięki	– posługuje się pojęciem fali akustycznej – wymienia źródła dźwięku – prezentuje doświadczenia wytwarzania dowolnej fali dźwiękowej (w przedmiotach drgających i instrumentach muzycznych) – szereguje dźwięki pod względem częstotliwości – wyjaśnia, co nazywamy infradźwiękami i ultradźwiękami (R)	– opisuje mechanizm powstawania dźwięku w powietrzu – wymienia wielkości fizyczne, o których zależy wysokość i głośność dźwięku – rejestruje (R) i obserwuje oscylogramy dźwięków – wymienia zastosowania infradźwięków i ultradźwięków (R)	– podaje cechy fali dźwiękowej – opisuje jakościowo związek między natężeniem dźwięku (głośnością) a energią fali i amplitudą fali – analizuje wykresy fal dźwiękowych, porównuje dźwięki o różnej wysokości, głośności i barwie – omawia mechanizm dźwięków w instrumentach muzycznych	– podaje przykłady występowania w przyrodzie infradźwięków i ultradźwięków – omawia pojęcie hałasu na przykładach – rozwiązuje zadania złożone z wykorzystaniem praw zależności fizycznych dotyczących fal mechanicznych	– wyjaśnia opóźnienie dźwięku w stosunku do światła – wyjaśnia zjawisko echa i pogłosu – zna jednostkę natężenia dźwięku (dB)

I PÓŁROCZE

Dział tematyczny/ Temat lekcji	WYMAGANIA NA OCENĘ				
	dopuszczającą	dostateczną	dobłą	bardzo dobrą	celującą
DZIAŁ 3. Elektrostatyka					
Elektryzowanie ciał przez tarcie i dotyk	- wskazuje w otoczeniu zjawiska elektryzowania ciał przez tarcie i dotyk - demonstruje doświadczalnie elektryzowanie ciał przez tarcie i dotyk	opisuje budowę oraz zasadę działania elektroskopu i analizuje doświadczenia dotyczące elektryzowania ciał przez tarcie i dotyk	wyjaśnia elektryzowanie przez tarcie i dotyk, wskazuje, że zjawiska te polegają na przemieszczaniu elektronów	demonstruje za pomocą elektroskopu omawia przepływ ładunku w przypadku elektryzowania ciał przez dotyk	omawia sposób działania drukarki laserowej
Oddziaływanie ciał naelektryzowanych	- demonstruje wzajemne oddziaływanie ciał naelektryzowanych - zna rodzaje ładunków elektrycznych	- bada jakościowo oddziaływanie ciał naelektryzowanych - omawia oddziaływanie jednoimiennych i różnoimiennych ładunków elektrycznych	formułuje wnioski z przeprowadzonych badań oddziaływania ciał naelektryzowanych	- samodzielnie przeprowadza badania ciał naelektryzowanych - zna treść prawa Coulomba	omawia i stosuje prawo Coulomba w zadaniach obliczeniowych (R)
Mikroskopowy obraz elektryzowania ciał	- rozpoznaje elementy modelu budowy atomu - określa ładunek elektronu jako ładunek elementarny - rozdziela przewodniki i izolatory i podaje ich przykłady	- omawia budowę atomu i przyporządkowuje poszczególnym cząstkom ładunki elektryczne - określa jednostkę ładunku (1 C) jako wielokrotność ładunku elementarnego - rysuje schemat budowy przewodnika i izolatora	- omawia różnicę budowy wewnętrznej przewodnika i izolatora (posługuje się pojęciem elektronów swobodnych) - omawia budowę jonów dodatnich i ujemnych - stosuje pojęcie uziemienia	omawia elektryzowanie przez dotyk, stosując zasadę zachowania ładunku	bada doświadczalnie i wyjaśnia przewodnictwo elektryczne w oparciu o właściwości mikroskopowe ciał
Elektryzowanie przez indukcję	demonstruje elektryzowanie przez indukcję	- omawia zachowanie strumienia wody w obecności naelektryzowanego ciała - demonstruje elektryzowanie elektroskopu przez indukcję	- opisuje elektryzowanie przez indukcję jako przemieszczanie się nośników ładunków w przewodnikach i izolatorach - omawia przykłady elektryzowania przez indukcję w przyrodzie	omawia elektryzowanie przez indukcję, stosując zasadę zachowania ładunku i zasadę zachowania ładunku elektrycznego	wykorzystuje zasadę zachowania ładunku w zadaniach obliczeniowych
Pole elektrostatyczne (R)	- posługuje się pojęciem pola elektrycznego i elektrostatycznego - wie, że ładunki elektryczne są źródłem pola elektrostatycznego - posługuje się pojęciem pola elektrostatycznego do wyjaśnienia zachowania skrawków przymocowanych do naelektryzowanego ciała - rozdziela pole centralne i jednorodne - rysuje linie pola elektrostatycznego wokół pojedynczego ładunku - wyjaśnia oddziaływanie na odległość ciał naelektryzowanych z użyciem pojęcia pola elektrostatycznego - omawia rozkład linii pola elektrostatycznego wokół układu ładunków				

II PÓŁROCZE					
Dział tematyczny/ Temat lekcji	WYMAGANIA NA OCENĘ				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
DZIAŁ 4. Prąd elektryczny					
Prąd elektryczny w metalach i elektrolitach	– opisuje przepływ prądów przewodników jako uporządkowany ruch elektronów swobodnych	– omawia schemat przemieszczania się ładunków elektrycznych w przewodniku – opisuje przepływ prądów elektrolitach jako uporządkowany ruch jonów – podaje przykłady elektrolitów	– omawia różnicę między przepływem prądu w metalowym przewodniku i elektrolicie	– projektuje doświadczenie, w którym bada przepływ prądów metalowym przewodniku	– projektuje i analizuje doświadczenie, w którym bada przepływ prądów elektrolicie
Napięcie elektryczne	– posługuje się intuicyjnie pojęciem napięcia elektrycznego i podaje jego jednostkę – wskazuje woltomierz jako przyrząd do pomiaru napięcia – wskazuje przykłady źródeł napięcia elektrycznego – wskazuje przykłady odbiorników	– opisuje przemiany energii w przewodniku, między końcami którego wytworzono napięcie – wskazuje, że prąd płynie tylko w obwodzie zamkniętym – wykonuje pomiar napięcia elektrycznego źródła niskonapięciowego (baterii)	– opisuje napięcie elektryczne jako miarę pracy wykonanej przez siły elektryczne podczas przemieszczenia ładunku jednostkowego – zna warunki przepływu prądu – omawia kierunek przepływu prądu – zna elementy obwodów elektrycznych i łączy je ze sobą według schematu	– omawia przykłady źródeł napięcia elektrycznego – stosuje do obliczeń wzór na napięcie elektryczne	– wyjaśnia zasadę działania źródeł napięcia – demonstruje szeregowie i równoległe łączenie źródeł napięcia
Natężenie prądu	– posługuje się intuicyjnie pojęciem natężenia prądu elektrycznego – podaje jednostkę natężenia prądu elektrycznego (1 A) – wskazuje amperomierz jako przyrząd do pomiaru natężenia prądu	– oblicza natężenie prądu ze wzoru $I = q/t$ – buduje prosty obwód elektryczny i mierzy natężenie prądu w tym obwodzie	– stosuje i wyjaśnia proporcjonalność $q \sim t$ – oblicza wszystkie wielkości, korzystając ze wzoru $I = q/t$	– zna inne jednostki natężenia prądu	– zna i omawia pierwsze prawo Kirchhoffa jako zasadę zachowania ładunku
Opór elektryczny. Prawo Ohma	– wymienia jednostkę oporu elektrycznego (1 Ω) – podaje, że opór zależy od napięcia źródła i natężenia prądu płynącego w obwodzie	– wyjaśnia, skąd bierze się opór przewodnika – oblicza opór przewodnika, korzystając ze wzoru $R = U/I$	– objaśnia treść prawa Ohma – oblicza wszystkie wielkości, korzystając ze wzoru $R = U/I$ – sporządza wykres zależności $I(U)$ doświadczalnie i wyznacza opór elektryczny przewodnika	– oblicza opór odbiorników na podstawie danych tabelarycznych pomiaru napięcia i natężenia – przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczb cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiaru lub z danych – analizuje wykres zależności między oporem, napięciami natężeniem i porównuje wartości oporu różnych odbiorników	– omawia zależność oporu od wymiarów opornika i materiału, z którego jest wykonany – omawia rolę oporników w obwodach elektrycznych
Obwody elektryczne	– wymienia skutki przepływu prądu elektrycznego – zna zasady bezpiecznego korzystania z sieci elektrycznej	– wymienia i omawia rodzaje skutków przepływu prądu elektrycznego – rysuje schematy obwodów	– łączy według przedstawionego schematu obwód elektryczny	– omawia różnicę między szeregowym a równoległym łączeniem odbiorników – omawia zasadę działania	– omawia i wyjaśnia zasady bezpiecznego korzystania z sieci elektrycznej i skutki przerwania

	– określa umowny kierunek przepływu prądu – rysuje schemat prostego obwodu elektrycznego – opisuje rolę izolacji oraz warunki bezpiecznego korzystania z energii elektrycznej	elektrycznych składających się z jednego źródła energii, jednego odbiornika, mierników i wyłączników; posługuje się symbolami graficznymi tych elementów – opisuje rolę bezpieczników przeciążeniowych w domowej sieci elektrycznej – wie, na czym polega zwarcie – wskazuje skutki przerywania dostaw energii elektrycznej		bezpiecznik przeciążeniowy – omawia budowę domowej sieci elektrycznej	dostaw i urządzeń o kluczowym znaczeniu
Praca prądu elektrycznego	– odczytuje dane z tabliczki znamionowej odbiornika – odczytuje z licznika zużytą energię elektryczną – podaje jednostkę pracy prądu elektrycznego	– oblicza pracę prądu elektrycznego, korzystając ze wzoru $W = U \cdot q$ – podaje przykłady pracy wykonanej przez prąd elektryczny	– opisuje przemianę energii elektrycznej w urządzeniach elektrycznych	– wykorzystuje w obliczeniach zależności między pracą prądu, napięciem, natężeniem i oporem – oblicza opór uzwojenia silnika elektrycznego, przekształcając znane zależności	– wiąże pracę odbiornika (np. grzałki) z tempem ogrzewania substancji (np. wody w czajniku)
Moc prądu elektrycznego	– posługuje się pojęciem mocy prądu elektrycznego wraz z jej jednostką – określa, że moc prądu elektrycznego zależy od napięcia źródła i natężenia płynącego prądu	– oblicza moc odbiornika ze wzoru $P = UI$ – omawia różnicę pomiędzy mocą prądu elektrycznego a mocą odbiornika	– oblicza wszystkie wielkości, korzystając ze wzoru $P = U \cdot I$ – zna pojęcie mocy znamionowej – przelicza energię elektryczną wyrażoną w kilowatogodzinach na dżule i odwrotnie (R)	– oblicza koszt energii elektrycznej wykorzystywanej do wykonania czynności domowych – wymienia przykłady zachowań ograniczających zużycie energii elektrycznej	– przedstawia i omawia zachowanie mające na celu oszczędzanie energii elektrycznej – analizuje teksty źródłowe, w tym popularnonaukowe dotyczące energii elektrycznej

II PÓŁROCZE					
Dział tematyczny/ Temat lekcji	WYMAGANIA NA OCENĘ				
	dopuszczającą	dostateczną	dobłą	bardzo dobrą	celującą
DZIAŁ 5. Magnetyzm					
Właściwości magnetyczne ciał	– podaje nazwy biegunów magnesów trwałych i opisuje oddziaływania między nimi – opisuje i demonstruje zachowanie igły magnetycznej w pobliżu magnesu – opisuje sposób posługiwania się kompasem	– opisuje pole magnetyczne kuli ziemskiej – zna przykłady ferromagnetyków	– opisuje oddziaływanie magnesu na żelazo i podaje przykłady jego zastosowania – demonstruje oddziaływanie magnesu na opiłki żelaza	– używa pojęcia pola magnetycznego i linii pola magnetycznego – omawia właściwości ferromagnetyków	– posługuje się pojęciem domen magnetycznych i omawia na schemacie właściwości ferromagnetyków
Pole magnetyczne przewodnika z prądem	– podaje, że prąd płynący przez przewodnik jest źródłem pola magnetycznego	– demonstruje oddziaływanie przewodnika z prądem na igłę magnetyczną	– stosuje regułę Ampère’a – rysuje linie pola wokół przewodnika z prądem	– wykorzystuje regułę prawej dłoni do ustalenia zwrotu linii pola magnetycznego przewodnika liniowego – opisuje pole magnetyczne wokół przewodnika kołowego	– demonstruje doświadczalnie regułę lewej dłoni
Elektromagnes i jego zastosowanie (R)	– demonstruje działanie elektromagnesu na przedmioty żelazne i magnesy	– podaje przykłady zastosowania elektromagnesu – opisuje zasadę działania elektromagnesu	– opisuje rolę rdzenia w elektromagnesie – porównuje jakościowo pole magnetyczne dwóch zwojnic o różnej liczbie zwojów i różnym natężeniu – wskazuje bieguny elektromagnesu – stosuje regułę prawej dłoni do określenia biegunów magnetycznych zwojownicy – wskazuje bieguny N i S w elektromagnesie	– wyjaśnia zachowanie igły magnetycznej z użyciem pojęcia pola magnetycznego wytworzonego przez przepływ prądu elektrycznego samodzielnie buduje elektromagnes	– projektuje urządzenie wykorzystujące elektromagnes – analizuje teksty źródłowe, w tym popularnonaukowe, i przedstawia – prezentację lub model wraz z zastosowaniem
Oddziaływanie pola magnetycznego na przewodnik z prądem (R)	– wskazuje, że pole magnetyczne oddziałuje na przewodnik z prądem – demonstruje oddziaływanie pola magnetycznego na przewodnik z prądem	– charakteryzuje siłę magnetyczną (elektrodynamiczną) – posługuje się pojęciem siły magnetycznej (elektrodynamicznej)	– demonstruje oddziaływanie dwóch przewodników z prądem	– podaje, że wartość siły magnetycznej jest wprost proporcjonalna do natężenia prądu, długości przewodnika oraz zależy od wartości pola magnetycznego – wykorzystuje regułę lewej dłoni dla określenia zwrotu siły magnetycznej (elektrodynamicznej) – przedstawia na schemacie siły wzajemnego oddziaływania dwóch przewodników z prądem	– wyjaśnia wzajemne oddziaływanie przewodników z prądem
Silniki prądu elektrycznego (R)	– podaje, że w skład silnika wchodzi	– wskazuje oddziaływanie	– buduje prosty silnik elektryczny z	– omawia zastosowania silników na	– omawia model silnika

	m.in. wirnik i stojan – wie, że silnik zamienia energię elektryczną na mechaniczną	elektromagnesu z magnesem jako podstawę działania silnika elektrycznego prąd stały	baterii, magnesu neodymowego i drutu oraz demonstruje jego działanie – wyjaśnia funkcję komutatora w silniku prądu elektrycznego	prąd stały – wskazuje, że w większości domowych urządzeń elektrycznych znajdują się silniki elektryczne na prąd przemienny, podaje ich przykłady	elektrycznego i zasadę jego działania – zna i omawia pojęcie prądu indukcyjnego – omawia zasadę działania prądnicy – demonstruje, że zmieniające się pole magnetyczne jest źródłem prądu elektrycznego w zamkniętym obwodzie
Fale elektromagnetyczne(R)	– wymienia rodzaje fal elektromagnetycznych: radiowe, mikrofalowe, promieniowanie podczerwone, światło widzialne, promieniowanie nadfioletowe, rentgenowskie i gamma – podaje wartość prędkości fali elektromagnetycznej w próżni	– podaje źródła fal elektromagnetycznych – posługuje się pojęciem widma fal elektromagnetycznych – wymienia cechy wspólne i różnice w rozchodzeniu się fal mechanicznych i elektromagnetycznych	– opisuje falę elektromagnetyczną jako rozchodzące się w przestrzeni i oddziałujące pola elektryczne i magnetyczne – wskazuje przykłady zastosowania fal elektromagnetycznych	– omawia widmo fal elektromagnetycznych według wybranej wielkości fizycznej (długości fali albo częstotliwości)	– analizuje teksty źródłowe, w tym popularnonaukowe, dotyczące fal elektromagnetycznych i przygotowuje prezentację wybranego zagadnienia

II PÓŁROCZE					
Dział tematyczny/ Temat lekcji	WYMAGANIA NA OCENĘ				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
DZIAŁ 6. Optyka					
Światło i jego właściwości	– wyjaśnia, czym zajmuje się optyka – określa światło jako falę elektromagnetyczną rejestrowaną przez ludzki zmysł wzroku – podaje przykłady źródeł światła – podaje wartość prędkości światła w próżni	– podaje zakres długości fali światła widzialnego – podaje rodzaje i przykłady naturalnych, wtórnych i sztucznych źródeł światła	– omawia przykłady naturalnych, wtórnych i sztucznych źródeł światła	– opisuje zjawisko luminescencji – charakteryzuje światła laserowe	– wyjaśnia zasady działania różnych sztucznych źródeł światła, w tym lasera – wie, że światło ma podwójną naturę
Prostoliniowe rozchodzenie się światła	– podaje, że światło (w ośrodkach jednorodnych) porusza się prostoliniowo	– demonstruje prostoliniowe rozchodzenie się światła – rozróżnia ośrodki jednorodne i niejednorodne optycznie – definiuje promień świetlny – demonstruje powstanie obszarów cienia i półcienia	– wyjaśnia powstanie obszarów cienia i półcienia za pomocą prostoliniowego rozchodzenia się światła w ośrodku jednorodnym	– wyjaśnia zjawiska zaćmienia Księżyca i Słońca – omawia zasadę działania kamery otworkowej	– projektuje i wykorzystuje kamerę otworkową
Odbicie i rozproszenie światła	– wskazuje przykłady odbicia światła w życiu codziennym	– opisuje zjawisko odbicia światła od powierzchni gładkiej, wskazuje kąt padania i kąt odbicia – opisuje zjawisko rozproszenia światła na powierzchniach chropowatych	– stosuje prawo odbicia w zadaniach obliczeniowych – podaje przykłady zastosowania prawa odbicia	– wyjaśnia zasadę działania peryskopu i elementów odbłaskowych	– demonstruje zastosowanie zjawiska odbicia (np. w kalejdoskopie, pułapce optycznej) – wyjaśnia rolę warstwy antyrefleksyjnej
Zwierciadła płaskie	– demonstruje powstawanie obrazów w zwierciadle płaskim	– rysuje obraz świecącego punktu w zwierciadle płaskim – rysuje odbicie lustrzane obrazu dwuwymiarowego	– podaje cechy obrazu otrzymanego w zwierciadle płaskim	– rysuje konstrukcyjnie obrazy otrzymywane w zwierciadle płaskim	– wyjaśnia, dlaczego w zwierciadle płaskim powstaje obraz lustrzany, a nie odwrócony
Zwierciadła kuliste i ich zastosowanie	– rozróżnia rodzaje zwierciadeł kulistych – wskazuje na schemacie oś optyczną, ognisko, ogniskową i promień krzywizny zwierciadła kulistego – podaje zastosowania zwierciadeł kulistych	– posługuje się pojęciem ogniska i ogniskowej zwierciadła kulistego – demonstruje powstawanie obrazów w zwierciadłach wklęsłych i wypukłych	– oblicza wartość ogniskowej ze wzoru $f=R/2$	– omawia zastosowania zwierciadeł kulistych	– omawia zastosowania zwierciadeł parabolicznych

Obrazy wytworzone przez zwierciadła kuliste	– określa rodzaj zwierciadła na podstawie wytworzonego obrazu – wykreśla bieg wiązki promieni równoległych do osi optycznej po odbiciu od zwierciadła	– analizuje bieg promieni wychodzących z punktu w różnych kierunkach, a następnie odbitych od zwierciadła płaskiego i od zwierciadeł sferycznych – opisuje skupianie promieni w zwierciadle wklęsłym oraz bieg promieni odbitych od zwierciadła wypukłego	– rysuje konstrukcyjnie obrazy otrzymywane za pomocą zwierciadła wklęsłego (R) – demonstruje powstawanie obrazów w zwierciadłach wklęsłych i wypukłych	– rysuje konstrukcyjnie ognisko pozorne zwierciadła wypukłego i objaśnia jego powstawanie (R) – podaje cechy obrazu w zwierciadle wypukłym na podstawie odległości przedmiotu od zwierciadła (R) – oblicza powiększenie obrazu (R)	– rysuje konstrukcyjnie obrazy otrzymywane za pomocą zwierciadła wypukłego (R)
Zjawisko załamania światła	– demonstruje zjawisko załamania światła na granicy ośrodków	– szkicuje schemat przejścia wiązki światła przez granicę dwóch ośrodków, wskazuje kąt padania i załamania	– stosuje prawo załamania do analizy przejścia wiązki światła przez granicę dwóch ośrodków – podaje przykłady złudzeń optycznych związanych ze zjawiskiem załamania światła	– wskazuje powiązanie kąta załamania z szybkością rozchodzenia się światła w każdym ośrodku	– wyjaśnia zależność zmiany biegu wiązki promienia przy przejściu przez granicę dwóch ośrodków od szybkości rozchodzenia się światła w tych ośrodkach – omawia zjawisko całkowitego wewnętrznego odbicia – wyjaśnia zasadę działania światłowodów
Przejście światła przez pryzmat	– opisuje światło białe jako mieszaninę barw	– wyjaśnia rozszczepienie światła białego w pryzmacie w powiązaniu z szybkością rozchodzenia się poszczególnych barw – demonstruje rozszczepienie światła w pryzmacie	– wyjaśnia pojęcie światła jednobarwnego (monochromatycznego) i prezentuje je za pomocą wskaźnika laserowego	– wyjaśnia różnicę między barwą a kolorem – omawia sposób działania filtra świetlnego	– demonstruje doświadczenie potwierdzające, że światło białe jest mieszaniną barw za pomocą siatki dyfrakcyjnej – wyjaśnia, na czym polega widzenie barw
Rodzaje i właściwości soczewek	– podaje rodzaj soczewek – opisuje bieg promieni równoległych do osi optycznej, przechodzących przez soczewkę skupiającą – posługuje się pojęciem ogniska, ogniskowej i osi optycznej	– opisuje bieg promieni równoległych do osi optycznej, przechodzących przez soczewkę rozpraszającą – posługuje się pojęciem ogniska pozornego soczewki rozpraszającej – posługuje się pojęciem ogniska i ogniskowej soczewki skupiającej	– posługuje się pojęciem zdolności skupiającej soczewki – porównuje soczewki o różnej ogniskowej	– określa właściwości soczewki szklanej na podstawie jej kształtu – oblicza zdolność skupiającą soczewki	– posługuje się pojęciem aberracji sferycznej soczewki
Otrzymywanie obrazów za pomocą soczewek	– rozróżnia obrazy rzeczywiste, pozorne, proste, odwrócone, powiększone, pomniejszone – wskazuje na schemacie osi optycznej, ognisko, ogniskową – demonstruje powstawanie ostrego obrazu przedmiotu na ekranie za pomocą soczewki skupiającej	– charakteryzuje obrazy otrzymywane za pomocą soczewek skupiających	– demonstruje powstawanie różnych obrazów za pomocą soczewek w zależności od odległości przedmiotu od soczewki skupiającej i rozpraszającej	– analizuje i oblicza powiększenie obrazu otrzymywanego za pomocą soczewki, wykorzystując wzory $p = H/h$ i $p = y/x$	– zna i stosuje wzór soczewkowy
Konstrukcyjne wyznaczanie obrazów otrzymywanych w soczewkach (R)	– rysuje bieg promieni równoległych do osi optycznej, przechodzących przez soczewkę skupiającą	– rysuje konstrukcje obrazu punktu świecącego otrzymywanego za pomocą soczewki skupiającej	– rysuje konstrukcje obrazu obiektu świecącego otrzymywanego za pomocą soczewek skupiających i rozpraszających	– omawia zasadę konstrukcji soczewki Fresnela	– rysuje konstrukcje obrazu obiektu otrzymywanego przez układ soczewek
Przyrządy optyczne	– zna elementy układu optycznego	– definiuje akomodację jako	– opisuje i przedstawia na	– podaje znak zdolności soczewek	– omawia układ optyczny

	oka – podaje, że oko ludzkie ma zdolność akomodacji – rozróżnia krótkowzroczność i dalekowzroczność – podaje przykłady przyrządów optycznych	zdolność przystosowania oka do ostrego postrzegania przedmiotów znajdujących się w różnych odległościach – wyjaśnia, na czym polega krótkowzroczność i dalekowzroczność – podaje rodzaje soczewek stosowanych do korygowania wad wzroku.	schemacie miejsce powstawania obrazu w przypadku krótkowzroczności i dalekowzroczności – opisuje rolę soczewek w korygowaniu wad wzroku.	korekcyjnych – omawia zasadę działania mikroskopu i lunety, używając pojęć oko, okular, obiektyw, obiekt – podaje zastosowania przyrządów optycznych – demonstruje budowę lunety Galileusza.	mikroskopu i lunety/ refraktora – omawia zasadę działania aparatu fotograficznego i rolę obiektywów – wskazuje przyczyny astygmatyzmu i sposób korekcji tej wady za pomocą soczewek cylindrycznych.
--	---	--	---	---	---

FORMY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI.

- Możliwe są następujące formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia:

- 1) odpowiedź ustna;
- 2) pisemne prace kontrolne (sprawdzian, praca klasowa, test);
- 3) krótka praca pisemna z bieżącego materiału - do trzech tematów (kartkówka);
- 4) wypowiedź pisemna;
- 5) praca w grupach;
- 6) praca samodzielna na lekcji;
- 7) praca pozalekcyjna, np. konkursy, olimpiady, itp.;
- 8) ćwiczenia praktyczne w tym laboratoryjne;
- 9) prezentacje indywidualne lub grupowe;
- 10) zadania;

- Uczeń, który z różnych powodów (np. choroby, zawody sportowe, wyjazdy, projekty, konkursy, itp.) nie uczestniczył w zajęciach, jest zobowiązany do niezwłocznego uzupełnienia zaległego materiału i przygotowania się do następnych lekcji.
- Uczeń nieobecny na pisemnej pracy kontrolnej lub innej obowiązkowej pracy, jest zobowiązany do nadrobienia zaległości w terminie ustalonym przez nauczyciela nie później niż w ciągu 2 tygodni od powrotu do szkoły. Brak zaliczenia przez ucznia pracy obowiązkowej rozumiany jest jako brak opanowania danych treści programowych i wpływa na ocenę śródroczną i roczną.
- Uczeń może poprawić ocenę z pracy pisemnej w ciągu 2 tygodni od zwróconej pracy pisemnej, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela
- Uczeń ma obowiązek być przygotowanym do zajęć z trzech ostatnich tematów.